

FAKTOR-FAKTOR HALANGAN PENINGKATAN TARAF PENDIDIKAN DAN KEMAHIRAN BELIA LUAR BANDAR

ALIAS MASEK, SHAFIZZA SAHDAN & NOOR ATIKAH ZAINAL ABIDIN

ABSTRAK

Golongan belia merupakan penggerak kepada ekonomi negara. Justeru golongan ini seharusnya dilengkapi dengan ilmu dan kemahiran pada tahap tertinggi bagi memenuhi tuntutan tersebut. Namun, masih terdapat sebilangan besar golongan belia yang mempunyai latar belakang pendidikan dan kemahiran yang rendah. Oleh itu, satu kajian telah dijalankan bagi mengenal pasti faktor halangan bagi belia luar bandar yang tidak menyambung pengajian akademik atau latihan kemahiran ke peringkat yang lebih tinggi. Kajian berbentuk tinjauan telah dijalankan dengan menggunakan pendekatan kuantitatif dan disokong oleh data kualitatif. Soal selidik telah diedarkan kepada 1,600 orang belia luar bandar dan seramai 1,259 orang telah mengembalikan semula borang soal selidik tersebut. Manakala sesi temu bual pula telah dijalankan bersama 10 orang peserta. Data kuantitatif dianalisis menggunakan kekerapan, peratusan, dan min skor, manakala data kualitatif dianalisis menggunakan analisis tematik. Dapatan menunjukkan bahawa faktor halangan yang paling dominan bagi belia luar bandar untuk menyambung pengajian ialah faktor diri sendiri ($M=3.34; SD=.70$). Faktor-faktor lain pula ialah faktor ekonomi keluarga, bebanan tanggungjawab dan kekurangan pengalaman bekerja. Antara bidang pilihan bagi menyambung pengajian, golongan ini lebih cenderung dalam memilih bidang pertanian ($M=3.47; SD=1.03$), diikuti oleh bidang multimedia kreatif dan seterusnya kulinari. Bidang lain yang diminati termasuk bidang mekanikal, kejuruteraan elektrik dan kejuruteraan awam. Implikasinya, pihak Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN) seharusnya memperluaskan promosi berkaitan program yang ditawarkan melalui penggunaan teknologi dan media sosial secara intensif. Penumpuan bidang yang ditawarkan berbanding lokasi juga perlu disemak semula bagi menarik minat lebih ramai belia luar bandar untuk menceburi bidang kemahiran.

Kata Kunci: *Belia Luar Bandar, Pendidikan Teknikal dan Vokasional, Kemahiran, Kecenderungan, Sambung Pengajian*

ABSTRACT

Youth are the driving force behind the country's economy. Hence, youth should be equipped with skills and knowledge to meet the economic demands. However, there are still a large number of youths who have low educational background and skills. Thus, a study was conducted to identify the obstacles for rural youth whom did not pursue their studies or skills training to a higher level. Survey-based studies were conducted using quantitative approaches and supported by qualitative data. Questionnaires were distributed to 1,600 rural youths and 1,259 respondents had

returned the questionnaire. Interview session was also conducted on 10 participants. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, and mean score, while qualitative data were analyzed using thematic analysis. The findings showed that the most dominant obstacle for rural youth to continue their studies was self-esteem ($M=3.34$; $SD=.70$). Other factors were caused by family's economic problems, burden of responsibility and lack of working experience. Among the areas of interest in continuing education, these groups were more likely to choose agriculture ($M=3.47$; $SD=1.03$), followed by creative multimedia and subsequently culinary. Other areas of interest include mechanical, electrical engineering and civil engineering. The National Youth Skills Institute should extend the promotion for the related programs via technology and social media. The courses offered and the location need to be revised to entice more rural youths to venture into skills training.

Keywords: *Rural Youth, Technical and Vocational Education, Skills, Tendency, Further Study*

PENGENALAN

Golongan belia merupakan aset berharga yang menyumbang kepada ekonomi sesebuah negara. Berdasarkan Jabatan Perangkaan Malaysia (2017), anggaran bilangan belia mencecah lebih 16 juta pada tahun 2016 bagi mereka yang berumur di antara 15 hingga 40 tahun. Daripada angka ini, peratusan penganggur dalam kalangan belia bandar ialah 10.5% iaitu mencecah angka 273, 400 orang (MIDF, 2017). Menurut Marlina Ali dan Shaharom Nordin (2010), golongan ini secara puratanya memperoleh pendapatan kurang RM 1,000 sebulan. Statistik tersebut menunjukkan bahawa isu pengangguran dalam kalangan belia perlu diberi perhatian yang lebih agar tidak merencatkan pembangunan ekonomi negara. Salah satu daripada faktor penyumbang kepada isu pengangguran ialah disebabkan oleh latar belakang pendidikan dan kemahiran yang rendah disebabkan oleh masalah keciciran (UNESCO-UNEVOC, 2012; Prabhudesai, 2012; Nwachukwu, 2014).

Berdasarkan kajian Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia (IYRES, 2013), terdapat lima (5) jenis bantuan yang paling diharapkan oleh belia untuk mencapai keperluan hidup masa kini. Antaranya ialah bantuan kewangan (24.6%), menambah peluang pekerjaan (23%), menurunkan harga barang dengan lebih berpatutan (16.5%), memberi peluang pendidikan (15.8%) dan memberikan pinjaman perumahan (9%). Fakta ini menunjukkan bahawa belia mengharapkan kerajaan untuk membuka peluang pekerjaan kepada mereka. Persoalannya, adakah kemungkinan peluang yang sedia ada tidak mencukupi? Atau mereka tidak mempunyai kemahiran? Lantaran tidak dapat menembusi pasaran pekerjaan. Manakala bagi aspek pendidikan pula, ada kalangan belia yang memerlukan bantuan untuk melanjutkan pengajian mereka. Berdasarkan hujah ini, terdapat juga kemungkinan bahawa terdapat halangan yang merencatkan hasrat belia menyambung pengajian.

Menyedari masalah tersebut, kerajaan menggalakkan golongan belia menceburi bidang latihan kemahiran dalam Pendidikan Teknik dan Vokasional (PTV) (UNESCO-UNEVOC, 2012). Dalam beberapa siri pembentangan belanjawan negara, PTV sering menjadi tumpuan khusus dan menerima peruntukan kewangan yang besar. Belanjawan ini tertumpu kepada menaiktaraf dan menjenamakan semula PTV bagi menaik minat lebih ramai golongan belia untuk meningkatkan kemahiran (Kementerian Kewangan, 2008; Kementerian Kewangan, 2017). PTV berperanan membekalkan belia dengan kemahiran asas bagi membolehkan mereka menceburi bidang pekerjaan dengan ilmu teknologi, perdagangan dan ekonomi. Bukan sahaja menjadi pengguna kepada kecanggihan teknologi tetapi juga tahu menghasilkan sesuatu inovasi dan kemajuan kepada teknologi.

Sungguhpun segala usaha ini telah diambil, masih terdapat sebilangan belia luar bandar yang tidak menyambung pengajian, khususnya dalam bidang PTV bagi meningkatkan produktiviti dan kemahiran. Oleh yang demikian, faktor halangan dan minat terhadap bidang pengajian perlu dikaji bagi membantu menyelesaikan masalah yang dihadapi oleh golongan belia luar bandar, sekaligus mendapatkan input untuk penambahbaikan kursus yang ditawarkan di institusi latihan kemahiran.

METODOLOGI

Kajian menggunakan rekabentuk tinjauan dengan menggunakan pendekatan kuantitatif deskriptif telah dijalankan. Menurut Creswell (2005) kajian berbentuk kuantitatif sesuai digunakan dalam penyelidikan bagi menerangkan secara tepat suatu fenomena yang berlaku untuk satu populasi yang besar. Kajian kuantitatif adalah bersesuaian dengan mana-mana teknik pengumpulan data seperti soal selidik atau prosedur analisis data seperti graf dan statistik yang menggunakan data berangka (Saunders & Thornhill, 2009). Oleh itu, soal selidik digunakan sebagai instrumen kajian bagi pengumpulan data dan disokong oleh data temubual.

Kaedah persempelan bertujuan telah digunakan untuk memilih sampel dalam kalangan belia luar bandar. Responden telah dipilih berdasarkan kriteria yang ditetapkan berdasarkan objektif kajian iaitu :

- a) Belia yang tidak menyambung pengajian.
- b) Berumur 15 hingga 40 tahun.
- c) Tidak berpendapatan tetap.
- d) Tinggal di luar bandar.
- e) Bekerja sektor rendah (operator pengeluaran, berniaga kecil-kecilan).

Seterusnya, kaedah pensampelan *Snowball* telah digunakan bagi mendapatkan lebih ramai responden. Responden mengagihkan borang soal selidik kepada rakan-rakan yang mereka kenali yang memenuhi kriteria yang telah ditentukan. Populasi dalam kajian ini merupakan komuniti belia yang tinggal di luar bandar yang tidak menyambung pengajian ke peringkat tertinggi. Berdasarkan

statistik Jabatan Perangkaan Malaysia (2014), dianggarkan seramai 13.4 juta orang belia di seluruh Malaysia. Populasi belia luar bandar yang dikaji ialah seramai 4.5 juta orang. Menurut Cohen *et al.* (2001), jumlah responden yang diperlukan adalah seramai 1,538 orang (aras keyakinan 95% dan ralat persampelan 2.5%). Bagi memenuhi saranan Cohen *et al.*, sebanyak 1600 soal selidik telah diedarkan. Bagi peserta yang terlibat dalam sesi temubual pula, seramai 10 orang belia luar bandar daripada Kelantan, Kedah, Pulau Pinang dan Sabah telah dipilih. Peserta tersebut telah dipilih berdasarkan kriteria yang diperlukan bagi mencapai objektif kajian iaitu belia luar bandar yang tidak menyambung pengajian, tidak berpendapatan tetap dan berumur dalam lingkungan 15 hingga 40 tahun.

Borang soal selidik terbahagi kepada empat (4) bahagian iaitu 11 item bahagian A (demografi), 19 item bahagian B (inisiatif belia), 27 item bahagian C (minat dan kecenderungan belia) dan akhir sekali 20 item bahagian D (faktor halangan belia). Item-item ini dibangunkan berdasarkan kajian literatur (Luster & Adoo, 1996; Jandhyala, 2002; Hartl, 2009; UNESCO-UNEVOC, 2012; Prabhudesai, 2012). Namun, hanya bahagian A, C dan D sahaja yang akan dilaporkan dalam artikel ini. Setiap kenyataan responden diukur dengan menggunakan skala likert lima (5) mata. Data kajian dianalisis menggunakan frekuensi, peratusan, skor min dan sisihan piawai bagi mendapatkan interpretasi kuantitatif. Nilai indeks kebolehpercayaan menggunakan Alpha Cronbach bagi keseluruhan item soal selidik ialah 0.72, ini menunjukkan item-item yang digunakan adalah boleh diterima dan sesuai untuk penyelidikan (Perera, Heneghan & Badenoch, 2008). Contoh item bahagian C ialah “suka bekerja dengan alatan dan mesin”, bahagian D ialah “saya tahu tentang kewujudan pembiayaan secara pinjaman untuk menyambung pengajian”.

Data kualitatif pula digunakan bagi menyokong data kuantitatif dalam kajian ini. Data kualitatif diperolehi menggunakan kaedah temubual yang dijalankan secara separa berstruktur. Protokol temubual dibangunkan bagi memastikan perjalanan temubual lancar dan objektif kajian tercapai (Creswell, 2005). Contoh soalan temubual adalah “mengapakah tuan/puan tidak menyambung pengajian atau kemahiran selepas tamat SPM?”.

DAPATAN DAN PERBINCANGAN

Sebanyak 1,259 set soal selidik telah dikembalikan dan hanya 1,204 set lengkap untuk dianalisis. Majoriti responden adalah didominasi oleh lelaki dengan 57.5% manakala selebihnya perempuan. Sejumlah 1,020 daripada jumlah keseluruhan ialah Melayu, diikuti oleh 36 Cina dan 29 India dan selebihnya lain-lain bangsa. Majoriti adalah pemegang Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) seramai 764 orang, diikuti oleh Pemegang Diploma pelbagai bidang dan Sijil Penilaian Menengah Rendah (PMR). Faktor Halangan Belia Luar Bandar dalam Menyambung Pengajian.

Analisis min tertinggi antara item kajian menunjukkan bahawa faktor halangan yang paling dominan bagi belia luar bandar untuk menyambung pengajian ialah faktor diri sendiri dengan skor min 3.34 (.70). Faktor diri sendiri merujuk kepada pendirian belia yang berpendapat bahawa menyambung pengajian tidak menjamin pekerjaan yang baik dan ketidaksanggupan berjauhan dengan keluarga. Keseluruhan skor min bagi faktor halangan belia yang paling dominan adalah seperti dalam jadual 1.

Jadual 1 : Faktor Halangan Belia

Kecenderungan belia	Skor Min (SP)	Intepretasi
Diri (Belia Sendiri)	3.34 (.70)	Sederhana Tinggi
Tanggungjawab	3.36 (.82)	Sederhana Tinggi
Kewangan	3.37 (.66)	Sederhana Tinggi
Keluarga	3.76 (.64)	Sederhana Tinggi
Rakan-rakan	3.88 (.88)	Sederhana Tinggi

* SP = Sisihan Piawai, Tinggi (Min = 4.01 – 5.00), Sederhana Tinggi (Min 3.01 – 4.00), Sederhana Rendah (Min 2.01 – 3.00), Rendah (Min = 1.00 – 2.99) (Nunnaly & Bernstein, 1994; Othman, 2002)

Hasil analisis data temubual pula mendapati bahawa antara faktor halangan belia luar bandar untuk menyambung pengajian ialah masalah ekonomi keluarga, tanggungjawab, keputusan akademik tidak memuaskan, panduan permohonan yang kurang dan belia lebih memilih untuk mendapatkan pengalaman bekerja berbanding menyambung pengajian. Terdapat responden yang menyatakan bahawa:

Tambahan lagi, halangan daripada keluarga untuk menyambung pengajian khususnya bagi belia wanita yang sudah mendirikan rumahtangga. Ini membuktikan faktor-faktor tersebut terlibat secara langsung dalam keputusan belia luar bandar untuk menyambung pengajian. Responden menyatakan bahawa:

“...tak da duit sebab mak sorang keja.... dah ada anak... tak rasa nak sambung...” (R7)

Hasil kajian ini disokong oleh kajian UNFPA/SCFA (2008) iaitu majoriti daripada belia memilih untuk tidak menyambung pengajian adalah untuk menyara keluarga yang hidup susah. Hal ini selari dengan langkah-langkah di negara ketiga contohnya di Nigeria, kajian Nwachukwu (2014) menunjukkan bahawa PTV merupakan satu-satunya peluang untuk mendapatkan pekerjaan bagi membendung kemiskinan belia. Merujuk kepada kajian ini, sungguhpun terdapat hasrat untuk menyambung pengajian, halangan-halangan ekonomi dan keluarga akhirnya menyebabkan niat untuk menyambung pengajian dilupakan.

Kecenderungan Bidang Pengajian Belia

Analisis data menunjukkan belia luar bandar mempunyai pelbagai minat dalam bidang kemahiran jika diberi peluang melanjutkan pengajian. Terdapat 10 bidang yang dikategorikan iaitu kejuruteraan mekanikal, pertanian, kulinari, media kreatif, kejuruteraan awam dan kejuruteraan elektrik. Skor min bagi bidang pertanian mencatatkan nilai tertinggi iaitu 3.47 (1.03). Kemudian diikuti oleh bidang kulinari dan kejuruteraan mekanikal. Jadual bagi keseluruhan analisis responden mengikut bidang yang diminati ialah dalam jadual 2.

Jadual 2 : Analisis Kecenderungan Belia

Kecenderungan belia	Skor Min (SP)	Intepretasi
Pertanian	3.47 (1.02)	Sederhana Tinggi
Media Kreatif	3.31 (1.05)	Sederhana Tinggi
Kulinari	3.29 (1.13)	Sederhana Tinggi
Kejuruteraan Mekanikal	3.15 (1.19)	Sederhana Tinggi
Kejuruteraan Elektrik	3.13 (1.17)	Sederhana Tinggi
Kejuruteraan Awam	3.00 (1.17)	Sederhana Rendah

* SP = Sisihan Piawai, Tinggi (Min = 4.01 – 5.00), Sederhana Tinggi (Min 3.01 – 4.00), Sederhana Rendah (Min 2.01 – 3.00), Rendah (Min = 1.00 – 2.99) (Nunnally & Bernstein, 1994; Othman, 2002)

Hasil dapatan daripada sesi temubual bersama beberapa orang belia luar bandar pula mendapati bahawa antara kecenderungan bidang yang belia ingin ceburi jika berpeluang menyambung pengajian ialah bidang kemahiran jahitan, kejuruteraan mekanikal, aliran agama, aliran sains, perniagaan, kulinari, kejuruteraan awam dan terdapat juga belia yang minat untuk menyertai askar.

“...minat... minat memasak... menjahit dulu kat sekolah ada juga masuk...” (R4)

“...menjahit minat, tolong kak jahit baju sikit-sikit...” (R8)

Berdasarkan respon daripada peserta kajian, bidang-bidang yang dinyatakan cenderung kepada bidang kemahiran berbanding aliran akademik. Walaupun terdapat peserta yang ingin menceburi bidang kejuruteraan mekanikal, namun maksud sebenar responden berkenaan adalah menjurus kepada juruteknik untuk baik pulih kenderaan. Sebagai contoh:

“...owwhhh ... boleh, memang minat welding...” (R1)

Dapatan ini selaras dengan pendapat pengkaji lepas di mana belia menganggur akan memikirkan bidang yang boleh memberikan peluang kerja kepada

mereka serta merta dengan kemahiran yang ada (Prabhudesai, 2012; Biavaschi *et al.*, 2012). Peluang-peluang yang ada akan direbut termasuklah peluang untuk mendapatkan latihan kemahiran secara percuma. Merujuk kepada Christine dan Tom (2000), sebab utama pelajar ingin menceburi pendidikan vokasional adalah kerana tidak menunjukkan keputusan baik dalam bidang akademik, lebih gemar melakukan praktikal dan ingin mengambil bidang latihan yang berkaitan dengan pekerjaan.

KESIMPULAN

Secara kesimpulannya, terdapat beberapa faktor halangan yang mengakibatkan belia luar bandar tidak menyambung pengajian ke peringkat tertinggi. Faktor yang paling dominan adalah faktor diri sendiri iaitu kesanggupan dan persepsi terhadap melanjutkan pengajian. Faktor halangan yang lain pula ialah masalah ekonomi keluarga, bebanan tanggungjawab, keputusan akademik tidak memuaskan, panduan permohonan yang kurang tepat dan belia lebih memilih untuk mendapatkan pengalaman bekerja berbanding menyambung pengajian. Jika diberi peluang, pelbagai bidang yang menjadi pilihan mereka iaitu termasuk bidang pertanian, diikuti oleh bidang kulinari dan kejuruteraan mekanikal.

Bagi membantu menangani isu belia keciciran, tindakan dan strategi yang efektif perlu dilaksanakan bagi membantu belia luar bandar ini untuk meningkatkan tahap pendidikan dan kemahiran. Antara langkah yang boleh diambil ialah dengan memperluaskan program promosi kepada ibu bapa belia kerana berdasarkan dapatan kajian menunjukkan terdapat sebilangan besar belia tidak mendapat dorongan daripada keluarga mengenai peluang-peluang melanjutkan pengajian dalam bidang kemahiran mahupun akademik. Pihak KBS juga boleh memberikan tumpuan kepada belia luar bandar dengan membiayai belia untuk menyertai kursus-kursus pendek bagi membekalkan kemahiran segera kepada belia. Ini dapat dilakukan dengan kerjasama kolej komuniti yang sudah sedia ada wujud hampir di setiap kawasan parlimen. Kajian mendedahkan belia yang tidak menyambung pengajian adalah sebilangan besar daripada latar belakang keluarga berpendapatan rendah. Mereka terhalang untuk berjaya disebabkan oleh diri sendiri. Tambahan lagi mereka ini tidak dapat berjauhan dengan keluarga kerana tanggungjawab. Memandangkan kolej komuniti berada hampir dengan mereka, kursus pendek yang ditawarkan secara percuma kepada mereka sudah tentu mampu menarik penyertaan golongan belia.

RUJUKAN

- Biavaschi, C., Eichhorst, W. Giulietti, C., Michael Jan and Muravyev, A. Pieters, J. Rodríguez-Planas, N. Schmidl, R., and Zimmermann, K. F. (2012). *Youth Unemployment and Vocational Training*. IZA Discussion Paper No. 6890. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2158300>
- Marlina Ali & Saharom Nordin. (2010). Hubungan Antara Kemahiran Berfikir Kritis Dengan Pencapaian Akademik Dalam Kalangan Pelajar Fakulti Pendidikan Universiti Teknologi Malaysia. *Jurnal Teknologi*, 45-55.
- Cristine, Y. N. & Tom, F. (2000). *Vocational Psychology The Study of Vocational Behavior and Development*. London : Mc Craw Hill Book Company.
- Creswell, J.W. (2005). *Educational research: Planing conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (4th Ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill.
- Hartl, M. (2009). *Technical and Vocational Education and Training (TVET) and Skills Development for Poverty Reduction-Do Rural Women Benefit*. Italy: International Fund for Agricultural Development.
- Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia. (2013). Dicapai pada October 25, 2015, dari <http://www.ippbm.gov.my/>.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2014). Portal Rasmi Kementerian Kemajuan Luar Bandar. Dicapai pada November 5, 2015, dari <https://drive.google.com/file/d/0B0RiwJETH0BDaTVZYnh3NlppSGc/view>
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2017). Portal Rasmi Jabatan Perangkaan Malaysia. Dicapai pada 1 November 2017 daripada <https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epLogin.seam>
- Jandhyala, B. G. T. (2002). *Vocational Education and Training In Asia*. The Handbook on Educational Research in the Asia Pacific Region. New Delhi: Kluwer Academic Publishers.
- Kementerian Kewangan. (2008). Ucapan Bajet Tahun 2008. Dicapai pada April 6, 2010, daripada <http://www.treasury.gov.my/pdf/bajet/ub08.pdf>
- Kementerian Kewangan. (2017). Ucapan Bajet Tahun 2018. Dicapai pada 1 November 2017 daripada <https://www.mysumber.com/bajet-2017.html>
- Luster, T., & Mc Adoo, H. (1996). Family and child influences on educational attainment. A secondary analysis of the High/Scope Perry Preschool data. *Developmental Psychology*. 32(1). 26-39
- MIDF. (2017). Economic Review: (2016). Labor Market. Report of MIDF research. Dicapai pada 4 November 2017 daripada <http://www.midf.com.my/images/pdf/research-Report/MIDF-Economics/Econs-Msia-2016-Youth-Unemployment-Rate-Remain-High-MIDF-090517.pdf>

- Nunally, J., & Bernstein, I. (1994). *Psychometric theory*. Edisi ke-3. New York: McGraw Hill.
- Nwachukwu, P.O. (2014). Poverty reduction through Technical and Vocational Education and Training (TVET in Nigeria. *Developing Country Studies*, 4(14), pp. 10-13.
- Othman, N. (2002). *Keberkesanan Program Usahawan Muda di sekolah menengah*. Tesis Ph.D, Fakulti Pengajian Pendidikan, Universiti Putra Malaysia.
- UNESCO-UNEVOC. (2012). Tackling Youth Unemployment through TVET. Report of the UNESCO-UNEVOC online conference, 25 Jun to 9 July 2013. Dicapai 1 November 2017 daripada <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002255/225531e.pdf>
- Perera, R., Heneghan, C., & Badenoch, D. (2008). "Statistics toolkit," Massachusetts: Blackwell Publishing.
- Prabhudesai V. (2012). Tackling Youth Unemployment in Rural India. *World Economic Forum*.
- Sayed, H., Reed, S. & Nema, R. (2011). Report Syria/UNFPA country programme evaluation. Dicapai pada 1 November 2017 daripada <https://web2.unfpa.org>

Profil Penulis:

Alias Masek

*Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional
Universiti Tun Hussein Onn Malaysia
aliasmasek@uthm.edu.my*

Shafizza Sahdan

*Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional
Universiti Tun Hussein Onn Malaysia*

Noor Atikah Zainal Abidin

*Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional
Universiti Tun Hussein Onn Malaysia*